

1) ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ

1.1 Τίτλος Διδακτικής Πρακτικής: Project Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Π.Ε.)

1.2 Δημιουργός

Όνοματεπώνυμο: Αλεξάνδρα Σούλη

Πατρώνυμο: Θεόδωρος Σούλης

Ιδιότητα: Στέλεχος Διοίκησης: Δ/ντρια ΣΔΕ Ιωαννίνων, πρώην Δ/ντρια Γ/σίου Τύριας Ιωαννίνων και Υπεύθυνη Π.Ε. Δ.Ε. ν. Ιωαννίνων

Στοιχεία Οργανικής Θέσης: Πειραματικό Γυμνάσιο Ζωσιμαίας Σχολής Ιωαννίνων

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Χολέβα 6, 45221, Ιωάννινα

E-mail: soulia@sch.gr

Δικτυακός τόπος / blog: Δ.Υ.

Η συγκεκριμένη Διδακτική Πρακτική αναπτύχθηκε στο πλαίσιο υλοποίησης στο Γ/σιο Τύριας Ιωαννίνων εκπαιδευτικού προγράμματος ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ με τίτλο:

«Διαχείριση Οικιακών Στερεών Απορριμμάτων»

Για το πρόγραμμα υπάρχει αναφορά στην Ιστοσελίδα του Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Κ.Π.Ε.) Έδεσσας: <http://kpe-edess.pel.sch.gr/>, διότι ήταν ενταγμένο στο Εθνικό Θεματικό Δίκτυο Π.Ε., το οποίο συντόνιζε το Κ.Π.Ε. με τίτλο: «Απορρίμματα, τα χρήσιμα ... άχρηστα!»

Το Πρόγραμμα υλοποιήθηκε με το συντονισμό και την καθοδήγηση της γράφουσας, Διευθύντριας του Γυμνασίου και πρώην Υπεύθυνης Π.Ε. (2000-2007) της Δευτεροβάθμιας του ν. Ιωαννίνων, Αλεξάνδρας Σούλη. Τα άλλα μέλη των παιδαγωγικών ομάδων, ήταν οι εκπαιδευτικοί Κων/νος Αναγνωστόπουλος καθηγητής Καλλιτεχνικών και Κων/νος Πουρσαλίδης, καθηγητής Πληροφορικής (2007-2008) και Δημήτριος Γραμματικόπουλος καθηγητής Καλλιτεχνικών (2008-2009).

1.3 Εμπλεκόμενες γνωστικές περιοχές

Γνωστικά αντικείμενα Διδακτικής Πρακτικής στο Γυμνάσιο: Χημεία Β' και Γ', Βιολογία Γ', Γεωγραφία Α', Αισθητική Αγωγή (Εικαστικά Α', Β', Γ'), Πληροφορική (Α', Β').

Ιδιαίτερες Περιοχές γνωστικών αντικειμένων: Αναφορικά με το μάθημα της:

Χημείας: Ρύπανση αέρα και εδάφους, Μέταλλα, Γυαλί, Υδρογονάνθρακες, Φυσικό αέριο, Πλαστικά.

Βιολογίας: Παρεμβάσεις του ανθρώπου στο περιβάλλον (μικρές έρευνες και εργασίες σ. 59 κεφ. 2.4)

Γεωγραφίας: Φυσικό Περιβάλλον, Ανθρώπινες Δραστηριότητες.

Πληροφορικής: Επεξεργασία Κειμένου, Διαδίκτυο & Υπηρεσίες, Πολυμέσα, Αρχεία – Φάκελοι, Παγκόσμιος Ιστός, Υπολογιστικά φύλλα, Γραφήματα και Παρουσιάσεις.

Η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στο ΔΕΠΠΣ

Η Π.Ε. περιλαμβάνεται στο ΔΕΠΠΣ (ΦΕΚ 304/13-3-2003, τ. β', σ.σ. 4360-4366), όπου συνοψίζονται τα ακόλουθα: 1. Σκοπός Π.Ε. (ν. 1892/90)/ 2. Άξονες γνωστικού περιεχομένου, Γενικοί στόχοι, Ενδεικτικές θεμελιώδεις έννοιες διαθεματικής προσέγγισης¹/ 3. Βασικές αρχές Π.Ε. /4. Στόχοι, θεματικές ενότητες, ενδεικτικές δραστηριότητες /5. Μεθοδολογικές προσεγγίσεις /6. Ενδεικτικό μεθοδολογικό πλαίσιο ανάπτυξης Π.Π.Ε. /7. Αξιολόγηση/ 8. Υποστηρικτικό υλικό εκπαιδευτικού.

Σύμφωνα με το ν.1892/90 και τις αντίστοιχες εγκυκλίους, η Π.Ε. αποτελεί τμήμα των προγραμμάτων των σχολείων Α'/θμιας και Β'/θμιας Εκπαίδευσης. Ως εκπαιδευτική διαδικασία / δραστηριότητα οδηγεί σε διασαφήνιση εννοιών, αναγνώριση αξιών, ανάπτυξη και καλλιέργεια ψυχοκινητικών δεξιοτήτων και στάσεων που είναι απαραίτητες στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και στη διαμόρφωση κώδικα συμπεριφοράς γύρω από τα προβλήματα που αφορούν στην ποιότητα του περιβάλλοντος τόσο σε ατομικό όσο και επακόλουθα σε ομαδικό/ κοινωνικό επίπεδο.

Η έννοια του περιβάλλοντος στην Π.Ε. αντιμετωπίζεται **ολιστικά** περιλαμβάνοντας όλες τις

¹ Η «αειφορία» αποτελεί θεμελιώδη έννοια διαθεματικής προσέγγισης της γνώσης. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι και οι άλλες προτεινόμενες θεμελιώδεις έννοιες διαθεματικής προσέγγισης αποτελούν συνιστώσες της «αειφορίας» (π.χ. αλληλεπίδραση, μεταβολή, ισορροπία, σύστημα, χώρος, χρόνος, κύκλος, μονάδα, σύνολο, πολιτισμός, προστασία, σεβασμός, εξέλιξη, οικονομία, επικοινωνία, αισθητική, υπευθυνότητα, ελευθερία, ανεξαρτησία, συνεργασία, αλληλεγγύη).

εκφάνσεις του (φυσικό, τεχνητό/δομημένο, κοινωνικο-οικονομικό, πολιτισμικό/ πολιτιστικό και ιστορικό) και για το λόγο αυτό κάθε θέμα/πρόβλημα μελετάται **διεπιστημονικά** και **διαθεματικά**. Οι κατευθυντήριοι άξονες του γνωστικού περιεχομένου των προγραμμάτων Π.Ε. (Π.Π.Ε.) και οι γενικοί κοινοί για όλους τους άξονες στόχοι, είναι προσανατολισμένοι στις αποφάσεις συνόδων κορυφής και διεθνών συνδιασκέψεων.

1.4 Βαθμίδα Εκπαίδευσης / Τάξεις στις οποίες το εφαρμόσατε

Η συγκεκριμένη Διδακτική Πρακτική εφαρμόστηκε στη Δ.Ε. και συγκεκριμένα στο Γυμνάσιο Τύριας Ιωαννίνων, το οποίο δυστυχώς καταργήθηκε από 1/9/10 (Υ.Α. 35656/Δ4/29-03-2010, ΦΕΚ 412, τ. Β'). Συμτείχαν όλοι οι μαθητές στις τρεις τάξεις του Γυμνασίου και συγκεκριμένα εννέα (9) μαθητές (οι λιγιστοί μαθητές βασικός λόγος κατάργησής του).

1.5 Είδος Διδακτικής Πρακτικής

Αναφορικά με την πρόταση ισχύουν τα ακόλουθα:

1. Επιτυχημένο project που υλοποιήθηκε στη διάρκεια του σχολικού έτους.	v
2. Επιτυχημένο παράδειγμα συνεργατικής διδασκαλίας στο σχολείο.	v
3. Αποδοτική περίπτωση ευρύτερης συνεργασίας μεταξύ συναδέλφων.	v
4. Πρακτική λειτουργικής συνεργασίας με τους γονείς / κηδεμόνες των μαθητών ή την τοπική κοινωνία.	v

1.6 Σκοπός & Στόχοι της Διδακτικής Πρακτικής

Παρατίθεται στη συνέχεια απόσπασμα από το έντυπο υποβολής του Π.Π.Ε. στην οικεία Δ/ση για έγκριση:

Σκοπός	Γενικός σκοπός του προγράμματος είναι η διερεύνηση μιας συγκεκριμένης συμπεριφοράς, ώστε να αξιολογηθεί η στάση της κοινωνίας απέναντι σε ένα ζήτημα, στο οποίο όλοι μπορούμε και έχουμε υποχρέωση να συμβάλλουμε, υιοθετώντας ορθολογικές πρακτικές στην κατεύθυνση της προστασίας του περιβάλλοντος.
Στόχοι	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ενημέρωση για την αναγκαιότητα διαχείρισης των αστικών απορριμμάτων και την προστασία του περιβάλλοντος. 2. Καταγραφή των ειδών των απορριμμάτων που η διαχείρισή τους προστατεύει το περιβάλλον. 3. Γνώση των σύγχρονων τρόπων διαχείρισης των απορριμμάτων. 4. Προβληματισμός για τις αιτίες και τους κινδύνους που απορρέουν από την κακή διαχείριση των απορριμμάτων. 5. Συνειδητοποίηση της περιβαλλοντικής και οικονομικής αξίας της ανακύκλωσης. 6. Απόκτηση δεξιοτήτων ορθής διαχείρισης και συνειδητοποίησης του γεγονότος ότι η καθαριότητα του σχολείου, της γειτονιάς και της περιοχής κατοικίας των μαθητών είναι υπόθεση πρώτα ατομική και μετά κοινωνική 7. Απόκτηση δεξιοτήτων υποβολής προτάσεων ορθής αντιμετώπισης των παραγόμενων απορριμμάτων. 8. Απόκτηση στάσεων φιλικών προς το περιβάλλον και στην αναγκαιότητα ορθής διαχείρισης των οικιακών απορριμμάτων

Στη συνέχεια παρατίθενται αποσπάσματα από την έκδοση του Π.Π.Ε., (Ιούνιος, 2010, ISBN 978-960-99108-1-1), συγγραφής/ επιμέλειας Αλεξάνδρας Σούλη:

Επιμέρους Στόχοι ως προς το γνωστικό αντικείμενο και ως προς τη μαθησιακή διαδικασία.

Οι στόχοι της εργασίας μας ήταν πολλαπλοί. Καταρχήν, να ενημερωθούν και ευαισθητοποιηθούν, τόσο οι μαθητές, όσο και η τοπική κοινωνία σε θέματα σχετικά με την κατηγοριοποίηση και διαχείριση των παραγόμενων οικιακών στερεών απορριμμάτων (ΟΣΑ). Από την άλλη, να κατανοήσουν οι μαθητές, ότι ο ρόλος του σχολείου δεν είναι αποκομμένος από αυτόν της τοπικής κοινωνίας. Για το λόγο αυτό, ήρθαν αρκετές φορές κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του προγράμματος σε επαφή με τοπικούς φορείς (π.χ. Δήμο Σελλών), για να ζητήσουν τη συμμετοχή τους σε δραστηριότητες ανακύκλωσης όπως θα περιγράψουμε παρακάτω. Επίσης, ήρθαν σε επαφή

με τους συντοπίτες τους, διερευνώντας και αντιπαραβάλλοντας συμπεριφορές σε θέματα διαχείρισης των ΟΣΑ κατά το παρελθόν και τη σημερινή εποχή, ώστε να διαμορφώσουν τη δική τους στάση και να κατανοήσουν τη σημαντικότητα του όλου εγχειρήματος.

Άλλος στόχος, ήταν η δραστηριοποίηση των μαθητών με δημιουργικό τρόπο στο θέμα του περιβάλλοντος και ειδικότερα στη διαχείριση των απορριμμάτων (α.). Προς την κατεύθυνση αυτή και με την καθοδήγηση των εκπαιδευτικών, αξιοποίησαν τα ...άχρηστα σχολικά και οικιακά α. για να παράξουν ...χρήσιμα έργα τέχνης!!! Δηλαδή, κάτι σαν: «ανακυκλώνω τα σκουπίδια μας με τέχνη». Μέσα από τη διαδικασία αυτή, τους δόθηκε η ευκαιρία, αφενός να βγάλουν στην επιφάνεια τα όποια ταλέντα τους και αφετέρου να συνειδητοποιήσουν την αξία της ανακύκλωσης και να την κάνουν στάση ζωής. Εξάλλου, μέσω της δημιουργικής ενασχόλησης με ...άχρηστα, επιχειρήθηκε να περάσουν στους γονείς και συντοπίτες τους, λογικές και στάσεις, οι οποίες σχετίζονται με τον περιορισμό της σπατάλης, την ορθολογική απόρριψη, την επαναχρησιμοποίηση και τελικά την εξοικονόμηση πόρων και αγαθών και την προστασία της φύσης και της υγείας τους.

Έργα τέχνης των μαθητών με απορρίμματα. Αριστερά κάδοι ανακύκλωσης χαρτιού, αλουμινίου και πλαστικού και τα διακριθέντα έργα: μακέτα και κοσμήματα²

Αξιοποίηση εκπαιδευτικών λογισμικών και ΤΠΕ:

Το Κ.Π.Ε. Έδεσσας παρήγαγε εκπαιδευτικό υλικό για τις ανάγκες του δικτύου, το οποίο και χρησιμοποιήθηκε, καθώς επίσης και υλικό και άλλων φορέων (π.χ. Υπουργείου Περιβάλλοντος, Μ.Κ.Ο. κ.α.), αλλά και της γράφουσας το οποίο αφορούσε τόσο στην Π.Ε. όσο και στο θέμα μας (κάτοχος Μάστερ στη Διαχείριση Αποβλήτων). Και επιπλέον οι Τ.Π.Ε ήταν από τα βασικότερα εργαλεία μας, για άντληση υλικού, συγγραφή κειμένων, παρουσιάσεων κ.τ.λ. (βλ. ανωτέρω περιοχές γνωστικών αντικειμένων).

1.7 Εκτιμώμενη διάρκεια

Το Π.Π.Ε. ήταν ενταγμένο σε δίκτυο Π.Ε. διετούς διάρκειας (προαναφέρθηκε). Υλοποιήθηκε κατά τα σχολ. έτη 2007-2009, εκτός ωραρίου διδασκαλίας, με τη λήξη των μαθημάτων στις 2:00μ.μ. Το Γυμνάσιο συστεγαζόταν με το Δημοτικό Σχολείο Κάτω Μπαουσιών, το οποίο λειτουργούσε ως ολόημερο και οι μαθητές μετακινούνταν από και προς το σχολείο με μισθωμένα δρομολόγια, από κοινού με τους μαθητές του Δημοτικού. Έτσι παρέμεναν στο σχολείο μέχρι τις 4μ.μ. Δηλαδή εγώ και συνάδελφοι που συμμετείχαμε παραμέναμε στο σχολείο ως τις 4μ.μ., (1-2 ημέρες οι συνάδελφοι ανάλογα με το ωρολόγιο πρόγραμμά τους και εγώ τουλάχιστον 2 φορές κάθε εβδομάδα). Να σημειωθεί, ότι οι δραστηριότητες ήταν διαφορετικές κάθε χρονιά, όπως θα περιγραφεί παρακάτω και το πρόγραμμα μπορεί να σπάσει σε δύο αυτελή ετήσια προγράμματα.

Επομένως:

- **Ωρα έναρξης:** 2:00-4:00 μ.μ./
- **Διάρκεια:** Δύο σχολικά έτη (2007-2009).
- **Συχνότητα:** 2-3 φορές/ εβδομάδα

2) ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ

2.1 Γενική Περιγραφή Διδακτικής Πρακτικής

Παρεμβάλλω απόσπασμα από το έντυπο υποβολής για έγκριση:

Μεθοδολογικές προσεγγίσεις

Μέθοδος Project

² Τα έργα αυτά διακρίθηκαν στην πανελλήνια δράση των Υπουργείων Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων: **ΤΕΧΝΗ ΜΕ ΤΑ ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ ΜΑΣ**, το Μάιο του 2010.

Δομή Π.Π.Ε. (φάσεις, διδακτικές ενέργειες, δράσεις)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Χωρισμός σε θέματα και ομάδες ανάλογα με το ενδιαφέρον των μαθητών. 2. Διεξαγωγή έρευνας (Βιβλιογραφική επισκόπηση, Διαδίκτυο, Φορείς, Ειδικοί Επιστήμονες, Εκπαιδευτικές επισκέψεις/ Φωτογράφιση, Δραστηριότητες, Ερωτηματολόγια, Ανακύκλωση και Τέχνη κ.α.) 3. Αλληλοενημέρωση ομάδων και ανατροφοδοτήσεις 4. Σύνθεση 5. Παρουσίαση - Αξιολόγηση
---	---

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΜΑΣ

Παρατίθενται ακολούθως οι δραστηριότητές μας, όπως αυτές παρουσιάστηκαν από τους μαθητές μας στις εκδηλώσεις μας στις 14-05-2008 & 22-06-2009 και περιλαμβάνονται στο συνοδευτικό CD-ROM της έκδοσής μας (θα σας αποσταλεί ταχυδρομικά). Αυτές, υλοποιούνταν παράλληλα με τη βιβλιογραφική επισκόπηση και τον εντοπισμό ενδεικτικών άρθρων για την κατάσταση στη χώρα μας.

1. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ 2007-2008

1.1 ΈΡΕΥΝΑ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

Πραγματοποιήσαμε έρευνα με ερωτηματολόγιο, για να διαπιστώσουμε, τις γνώσεις, στάσεις και συμπεριφορές καθηγητών, γονέων και συμπολιτών μας, σχετικά με το θέμα μας. Η επεξεργασία, μας αποκάλυψε την άγνοια του προβλήματος, την αναγκαιότητα πληρέστερης ενημέρωσης και δραστηριοποίησης των αρμόδιων φορέων και τη άμεση λήψη των απαραίτητων μέτρων από την πολιτεία αναφορικά με την ορθολογική διαχείριση των παραγόμενων ΟΣΑ.

1.2 ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΔΙΟΥ ΣΤΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΧΩΡΟ

Σκοπός: Να εκτιμηθεί η ποσότητα και το είδος των α. καθώς και οι δυνατότητες επαναχρησιμοποίησης/ ανακύκλωσης.

Περιεχόμενο

- Ημερήσιο ζύγισμα των συνολικά παραγόμενων α.σε κάθε οικογένεια για μια βδομάδα και εξαγωγή του μέσου όρου, ο οποίος αποτελεί τα παραγόμενα ημερησίως/ οικογένεια α.
- Διαλογή των α., καταγραφή τους στις κατηγορίες: χαρτί, μέταλλο, αλουμίνιο, γυαλί, πλαστικά και υπολείμματα τροφών, τοποθέτηση κάθε είδους σε δοχεία και ζύγισμα.
- Καταγραφή των προϊόντων μιας χρήσης και των πλαστικών συσκευασιών και σκευών που χρησιμοποιεί η κάθε οικογένεια και συζήτηση για το πόσο αναγκαία είναι και αν μπορούν να αντικατασταθούν με άλλα σκεύη πιο φιλικά στο περιβάλλον.
- Καταγραφή για μια βδομάδα των ποσοτήτων τροφίμων που πετάγονται ημερησίως και της τυχόν χρήσης των υπολειμμάτων φαγητού για κατοικίδια ζώα.
- Καταγραφή τι κάνει η οικογένεια τα παλιά ρούχα ή αντικείμενα. που δεν χρειάζεται.
- Παρουσίαση των στοιχείων που συγκέντρωσε ο κάθε μαθητής, από όπου βγήκε η ποσότητα α. ανά άτομο και έγινε σύγκριση των αποτελεσμάτων από όλες τις οικογένειες.

1.3 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΚΟΥΠΙΔΙΩΝ ΣΤΑ ΠΑΛΙΟΤΕΡΑ ΧΡΟΝΙΑ

Στόχοι: Να γνωρίσουμε πως γινόταν η διαχείριση των α. στο παρελθόν και να συνδέσουμε το πρόβλημα των α. με τη σημερινή υπερκατανάλωση και σπατάλη.

Περιεχόμενο

- Πήραμε συνεντεύξεις από γονείς, παππούδες κλπ, ερευνώντας πως αντιμετώπιζαν παλιότερα το πρόβλημα των σκουπιδιών.
- Συγκεντρώσαμε σε ένα πίνακα το είδος των σκουπιδιών που παράγονταν παλιότερα και τον τρόπο διαχείρισής τους.
- Έτσι πληροφορηθήκαμε, ότι δεν έχουν περάσει πολλά χρόνια από τότε που δεν πετιόταν σχεδόν τίποτα, κάτι που σε μεγάλο βαθμό συμβαίνει ακόμα και σήμερα στην περιοχή μας. Στο φυσικό τρόπο διαχείρισης των α., τον οποίο ακολουθούσαν οι πρόγονοί μας, **κάτι που ήταν άχρηστο μετά από μια συγκεκριμένη χρήση, γινόταν χρήσιμο για κάποια άλλη.**

1.4 ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ 2 ΚΑΔΩΝ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΜΠΑΤΑΡΙΩΝ ΑΦΗΣ

Μέσω της ιστοσελίδας της εταιρείας Α.Φ.Η.Σ. ζητήσαμε την αποστολή 2 κάδων ανακύκλωσης μπαταριών. Ο ένας τοποθετήθηκε στην είσοδο του σχολείου και ο 2^{ος} παραδόθηκε στο Δήμαρχο Σελλών και τοποθετήθηκε σε κεντρικό σημείο της εισόδου του Δημαρχείου. Σκοπός μας, ήταν η ευαισθητοποίηση τόσο του προσωπικού του Δήμου, όσο και των πολιτών που το επισκέπτονται, ενώ παράλληλα αναρτήσαμε ανακοίνωση σε όλους τους δημόσιους χώρους στα Δ.Δ. μας, με την οποία καλούσαμε τους συντοπίτες μας να στηρίζουν την προσπάθειά μας.

Ρίχνοντας τις πρώτες μας μπαταρίες στον κάδο του σχολείου (αριστερά) και

Ο κάδος μας στην είσοδο του Δημαρχείου Σελλών (δεξιά).

1.5 ΦΩΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΣΗΜΕΙΩΝ ΑΝΕΞΕΛΕΓΚΤΗΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΔΩΝ ΣΥΛΛΟΓΗΣ

Φωτογραφίσαμε, γειτονιές της πόλης των Ιωαννίνων, κατά τη διάρκεια της απεργίας των οδοκαθαριστών, το Μάρτιο του 2008. Οι κάδοι ξεχειλίζουν, τα σκουπίδια κάλυπταν πεζοδρόμια και δρόμους και η μυρωδιά ήταν αφόρητη. Επίσης διαπιστώσαμε, ότι το ποτάμι της περιοχής μας και η κοίτη του, αποτελεί για συμπολίτες μας, στο Δήμο ...ιδανικό χώρο διάθεσης, κάθε είδους απορ. !!!

Αριστερά και δεξιά δρόμοι των Ιωαννίνων πνιγμένοι με σκουπίδια και στο κέντρο υπαίθρια χλωματερή στην Τύρια, δίπλα στο ποτάμι

1.6 ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟ Χ.Υ.Τ.Α. ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ

Στα πλαίσια της 3/μερης εκδρομής μας στη Θεσσαλονίκη, επισκεφτήκαμε το Χ.Υ.Τ.Α. Κατερίνης όπου ενημερωθήκαμε από τον υπεύθυνο του Κέντρου Ενημέρωσης κ. Παρτσαλίδη (βλ. φωτογραφία της ομάδας μας στην είσοδο του Κέντρου πάνω), για τον τρόπο λειτουργίας της εγκατάστασης. Ξεναγηθήκαμε στον χώρο, όπου γνωρίσαμε από κοντά τη λειτουργία του Χ.Υ.Τ.Α. και ενημερωθήκαμε γενικότερα αναφορικά με οικονομικά ζητήματα, τον χρόνο και τον ορίζοντα λειτουργίας της εγκατάστασης καθώς και για τις αντιδράσεις της τοπικής κοινωνίας. Να σημειώσουμε πως, αν και βρισκόμασταν στον τόπο με πολλούς τόνους α. (βλ. φωτογραφία κάτω δεξιά) η δυσοσμία που αναμένει κανείς δεν υπήρχε! Αυτό συμβαίνει λόγω του τρόπου διαχείρισης των α. και της σωστής κυρίως λειτουργίας του συγκεκριμένου Χ.Υ.Τ.Α.

1.7 ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΑΚΕΤΑΣ «Η ΙΔΑΝΙΚΗ ΜΑΣ ΠΟΛΗ» ΑΠΟ ΟΙΚΙΑΚΑ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ

Στο πλαίσιο της μελέτης, οι μαθήτριες Έφη Μπούκη, Παναγιώτα Μυλωνά και Μαρία Κύρκου, με την καθοδήγηση του κ. Αναγνωστόπουλου, δημιούργησαν την «ιδανική πόλη» από οικιακά και σχολικά α. Σκοποί, ήταν η αξιοποίηση μέρους των παραγόμενων καθημερινά α. με δημιουργικό τρόπο, κατανοώντας την πραγματική έννοια της ανακύκλωσης, αλλά και η συνειδητοποίηση του φθαρτού των πραγματικών οικημάτων και της σημασίας της φιλικής προς το περιβάλλον δόμησης.

Τα υλικά που χρησιμοποιήσαμε ήταν: άδειες συσκευασίες γάλακτος, άδεια πλαστικά μπουκάλια νερού, κουτιά από αναψυκτικά, χαρτιά και παρόμοια αντικείμενα, που οι μαθητές χρησιμοποιούν κάθε μέρα καθώς και υδατοδιαλυτά ακρυλικά χρώματα και κόλλες. Με τα υλικά αυτά, τα οποία

τοποθετήθηκαν επάνω σε μια βάση 2m², με γνώμονα τη λειτουργικότητα του περιβάλλοντος, οι μαθήτριες κατασκεύασαν τη μακέτα της «ιδανικής» τους πόλης. Δόθηκε σημασία στην ήπια δόμηση, την πρόβλεψη για πάρκα και χώρους αναψυχής και την εκλογικευμένη τοποθέτηση παραγωγικών μονάδων, οι οποίες επιβαρύνουν το περιβάλλον.

2 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ 2008-2009

2.1 Ζωγραφίσαμε, με τις υποδείξεις του κ. Γραμματικόπουλου τοπία, πάνω στα οποία κολλήσαμε σκουπίδια για να δείξουμε την ανεμελιά και την απερισκεψία των ανθρώπων τη σημερινή εποχή.

Οι ζωγραφιές μας

2.2 Ο κ. Γραμματικόπουλος είχε την ιδέα, **οι ζωγραφιές μας να γίνουν mousse-pad**, τα οποία η Διευθύντριά μας μοίρασε στους προϊσταμένους της Εκπαίδευσης, στους σχολικούς συμβούλους, στο Κ.Π.Ε. Έδεσσας, στο Δήμαρχό μας, σε όλα τα σχολεία του νομού και σε εμάς, για να μην ξεχαστεί η προσπάθειά μας.

Τα mousse-pad με τις ζωγραφιές μας και στο κέντρο τα sous-plat μας

2.3 Στα πλαίσια της εκπαιδευτικής μας επίσκεψης στην Αθήνα επισκεφτήκαμε το **Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Γουλιανδρή** και το **Κέντρο Περιβαλλοντικής Έρευνας και Εκπαίδευσης ΓΑΙΑ** του Μουσείου, όπου και παρακολούθησαμε εκπαιδευτικό πρόγραμμα.

2.4 Παρακολούθησαμε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Ένα πρωινό στον Αμβρακικό» στο Κ.Π.Ε. Αράχθου στην Άρτα, διανύοντας ένα υπέροχο τοπίο δίπλα στο Βωβό ποταμό και καταλήγοντας στο **Φάρο της Κόπρανας**, ο οποίος συντηρείται ακόμη. Ο φάρος χτίστηκε το 1906, πάνω στη βαθιά λάσπη των εκβολών του ποταμού. Θεμελιώθηκε σε πασσάλους καρφωμένους στο έδαφος (όπως τα κτήρια της Βενετίας).

Το Κ.Π.Ε. Αράχθου (κέντρο) και η εκπαίδευσή μας σε αυτό (άκρες)

2.5 Κατασκευάσαμε με τη βοήθεια του κ. Γραμματικόπουλου, **κάδους ανακύκλωσης (χαρτιού, πλαστικού και αλουμινίου)**, όπου ρίχνουμε τα σκουπίδια του σχολείου και εμείς οι μαθητές του Δήμου Δωδώνης: Γιώτα Πάντου, Άγγελος Νικολάου και Κώστας Βαγενάς, τα παίρνουμε μια φορά την εβδομάδα και τα ρίχνουμε στους κάδους ανακύκλωσης, που βρίσκονται σε όλα τα χωριά του Δήμου μας.

Οι κάδοι ανακύκλωσης για τα απορρίμματα του σχολείου μας

2.6 Η συμμαθήτριά μας της Γ΄ Γυμνασίου, Παναγιώτα Μυλωνά, κατασκεύασε σύμφωνα με τις υποδείξεις της κ. Σούλη, **κοσμήματα** (κονκάρδες και βραχιόλια) από άχρηστα υλικά (καπάκια αναψυκτικών).

2.7 Η κ. Σούλη, έφτιαξε για όλους μας, υπέροχα **sous-plat**, στη μια πλευρά των οποίων εμφανίζονται οι δραστηριότητές μας κατά τη διάρκεια των δύο χρόνων που δουλέψαμε το πρόγραμμα και στην άλλη όψη οι **Βασικές αρχές ενός περιβαλλοντικά υπεύθυνου καταναλωτή:**

2.2 Φύλλα Εργασίας

- 1. ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ:** επισυνάπτεται σε ξεχωριστό αρχείο
- 2. ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: ΖΥΓΙΣΜΑ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ** (επισυνάπτεται σε ξεχωριστό αρχείο)
- 3. ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΑ ΠΑΛΙΟΤΕΡΑ ΧΡΟΝΙΑ**

Όνοματεπώνυμο μαθητή/τριας:	Χωριό:	α/α συνέντευξης:
Είδος σκουπιδιών	Τρόπος διαχείρισης	

2.3 Υλικοτεχνική Υποδομή

Χρησιμοποιήθηκε κατά κόρον το εργαστήριο Πληροφορικής (με πλήρη εξοπλισμό για τη βιβλιογραφική επισκόπηση σε επιλεγμένους διαδικτυακούς τόπους, τη συγγραφή κειμένων, την επεξεργασία των ερωτηματολογίων, τις παρουσιάσεις κ.α.), οι αίθουσες διδασκαλίας και το γραφείο των καθηγητών (για τη σύνθεση των εργασιών και τις ζωγραφιές των μαθητών), ο χώρος της εισόδου του σχολείου (για την κατασκευή της μακέτας και των κάδων ανακύκλωσης) και το εργαστήριο Φυσικής για ζύγισμα των απορριμμάτων (όπου υπήρχε δυσκολία στο σπίτι). Τρεις μαθήτριες είχαν και στο σπίτι τους Η/Υ και σύνδεση στο διαδίκτυο, οπότε γινόταν υπήρχε επικοινωνία, τόσο μεταξύ τους, όσο και με τους εκπαιδευτικούς, διότι ο χρόνος επεξεργασίας στο σχολείο δεν επαρκούσε για τον όγκο των εργασιών. Τα βιβλία τα προσκόμισα εγώ (ή τα δανείστηκα ή μέσω των κωδικών πρόσβασης που μου δόθηκαν από το Πανεπιστήμιο στα πλαίσια των μεταπτυχιακών μου σπουδών στη διαχείριση αποβλήτων σε επιλεγμένες ιστοσελίδες ή κάποια άρθρα είχαν ελεύθερη πρόσβαση και τα ανακάλυψαν οι μαθητές και οι συνάδελφοι). Αρκετά περιλαμβάνονται στην προτεινόμενη βιβλιογραφία του Κ.Π.Ε. Έδεσσας για το δίκτυο.

3) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ

Εκτός από αυτό-αξιολόγηση κατά τη διάρκεια εφαρμογής των δραστηριοτήτων με σκοπό κύρια την ανατροφοδότηση αναφορικά με πρότερες γνώσεις, στάσεις και συμπεριφορές αλλά και την αναδιαμόρφωση των δραστηριοτήτων -περισσότερο σε σχέση με τον τρόπο υλοποίησης (π.χ. αντιμετωπίστηκαν δυσκολίες στο ζύγισμα των απορριμμάτων και αποφασίστηκε να τα πηγαίνει μία μαθήτρια στο σπίτι μιας άλλης και ένας μαθητής τα έφερνε σχολείο), πραγματοποιήθηκε και ετερο-αξιολόγηση με ταυτόχρονη διάχυση των αποτελεσμάτων. Αυτή πραγματοποιήθηκε με διάφορους τρόπους:

Καταρχήν με ανοικτές εκδηλώσεις στις 14-05-2008 και 22-06-2009 στο Γυμνάσιο, στις οποίες παρευρίσκονταν ο σύλλογος διδασκόντων, οι γονείς των μαθητών, εκπαιδευτικοί, δημοτικοί και

πολιτικοί φορείς, κάτοικοι της περιοχής και τα τοπικά ΜΜΕ.

Ενδεικτικές φωτογραφίες από τις εκδηλώσεις παρουσίασης στις 14-05-2008 (1^η και 2^η από αριστερά) και 22-06-2009

Με την έκδοση βιβλίου το οποίο διανεμήθηκε σε εκπαιδευτικούς και λοιπούς φορείς (σχολικές μονάδες, Διοίκηση Εκπαίδευση, Σχολικούς Συμβούλους, Δήμους κ.τ.λ.).

Με τα έργα ζωγραφικής των μαθητών, φτιάχτηκαν mousse-pad, τα οποία εστάλησαν σε όλα τα σχολεία του νομού και σε εκπαιδευτικούς και άλλους φορείς και τα sous-plat διανεμήθηκαν σε όσους παρευρέθησαν στις ως άνω εκδηλώσεις. Και επιπλέον, όλο το παραχθέν υλικό, εστάλη για αξιολόγηση στο Κ.Π.Ε. Έδεσσας.

Το επιστέγασμα της όλης μας προσπάθειας, ήρθε με τη διάκριση έργων των μαθητών στην πανελλήνια δράση των Υπουργείων Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Παιδείας, Δια βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων: **ΤΕΧΝΗ ΜΕ ΤΑ ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ ΜΑΣ**, το Μάιο του 2010. Μια διάκριση πάρα πολύ σημαντική, δεδομένου, ότι τα έργα ξεχώρισαν μέσα από 433 συμμετοχές και εκτέθηκαν στο Μουσείο Μπενάκη, στο πλαίσιο της έκθεσης "ΑΑΟ PROJECT", με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος στις 5 Ιουνίου 2010.

4) ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

Με ατομική μου ευθύνη και σύμφωνα με το άρθρο 8 ν. 1599/1986, ο Δημιουργός που αναφέρεται στην παρ. 1.2 του παρόντος εντύπου, δηλώνω ότι:

1. Το Σχέδιο Καλής Διδακτικής Πρακτικής που υποβάλλω είναι δικό μου πρωτότυπο δημιούργημα και δεν προσκρούει σε κανένα δικαίωμα πνευματικής ή βιομηχανικής ιδιοκτησίας τρίτων.
2. Δίνω το δικαίωμα και την άδεια στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, το οποίο θα ενεργεί κατά την απόλυτη και ελεύθερη κρίση του, να αξιοποιεί, να διαθέτει, να αναπαράγει ή να διανέμει το υποβληθέν Σχέδιο Καλής Διδακτικής Πρακτικής, ολόκληρο ή τμήμα του ή συντετμημένο ή ενσωματωμένο σε άλλο υλικό, για εκπαιδευτικούς και διδακτικούς σκοπούς, με κάθε πρόσφορο μέσο, ιδίως έντυπο ή ηλεκτρονικό.
3. Δηλώνω ότι η πιθανή αξιοποίηση του υλικού αυτού για ερευνητικούς σκοπούς επιθυμώ να γίνει (επιλέξτε αυτό που επιθυμείτε):

Επώνυμα

Ανώνυμα

Αν δεν καταγράψετε την επιθυμία σας αυτό σημαίνει ότι αποδέχεστε η πιθανή αξιοποίηση να γίνει ανώνυμα.